

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	24 K
Félévre	— — —	12 K
Negyedévre	— — —	6 K

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HOVÁNYI KORNÉL.

Helybell előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Fél évre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 505. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolcz, Széchenyi utca, Weidlich-udvar

Jegyzetek.

(=) Már egy kiesít elhallgatott az irás, már azt hittük a Deutschland híhetetlen bravurjai örökre a feledésé lettek; sőt azt is hittük, hogy nem igen szel már a tengerek vizeit egy titkon, bujva, rejtőzve járó hajó s hogy az amerikai partokat egy jó darab ideig megint elmellőzni kénytelenek a német hajók. Am ma újra világszenzációt küld szíjjel a Reutter-ügynökség, mely a Bremen titokzatos megjöttét jelent. Még talán nem futott be a kikötőbe, még lehet, hogy az Atlanti-Oceán zöld hullámaait hagyja maga után, de hogy a veszélyen túl van, az már bizonyos, sőt a fogadtatásaira utban van az Egyesült Államok valamelyik uszálygőzöse. Im, hát mégis vannak e földön államok, ahol a lojalitásról nem feledkeztek egészen el!...

(!) A Syra gőzös az Égei-tengeren furcsa teherrel igyekszik Szaloniki felé. Krétai, mitilenei, szamoszi, chioszi felfegyverzett vitézek — erőszakos — utasai, akik isten tudja minő okból, hősök óhajtanak lenni, idegen országok céltalan viaskodásában. S hogy Pireuszban elibük állottak feltartóztatni, felvilágosítani, dühösen toppantottak a lábukkal és fegyverükhöz kaptak. A jóakarók kénytelenek valának engedni és a hajó elindult a szigetről, amit az entente az olaszok ígért. Az Égei-szigetek hisztorikus hősei talán a mult dicsőségeire áhítoznak, anélkül, hogy eslekedeteik tudatában élének... Ugyáltszik, ma e földön minden maroknyi népnek kezd betelni a sorsa..

(:) Miklós cárnak, aki most állandóan a főhadiszálláson tartózkodik, hogy hadseregébe háttorságot öntsön, előkelő vendége érkezett. Kaim japán herceg, a Mikádó képviselője a ritka látogató, aki meleg őszinteséggel jött üdvözölni a cárt. A herceg tiszteltetésére adott reggelin avva-főbe dicsérték egymást és kölcsönösen el voltak ragadtatva fényes hadi tetteiktől. Egy gondolatát, egy őszinte kvánságát azonban Kanin herceg nem nyilváníttotta: hogy legközelebb Oroszország halálára vágyik kondolálni jönni..

A miskolczi szociáldemokraták és a közélémezés.

Memorandum a polgármesterhez.

(A Reggel tudósítójától.) A miskolczi szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága hétfőn memorandumot adott át dr. Nagy Ferenc polgármesternek a városi lakosság élélémezésének ügyében. A memorandumot A Reggel szerkesztőségéhez is eljuttatták közlés végett és mi készséggel adunk helyet a szervezett munkások panaszainak és óhajításainak és a kérvényt egész terjedelmében itt közöljük:

Nagyságos Polgármester ur!

A háboru harmadik évének egyre türethetlenebbé váló nyomora, amelyet a közeledő tél s a zord időjárás a legvégsőkig fog felfokozni, arra készíti a miskolczi munkásságot, hogy a város közélémezésének kérdésében fel-emelje szavát. Annál illetékesebbnél érezzük magunkat a felszólalásra, mert a közélémezés első sorban a szegényebb néposztályoknak kell hogy gondját viselje és annak hibái és hiányai a szegényebb néposztályokat sújtják a legsúlyosabb következményekkel. A vagyonosabbak mindig módot találnak arra, hogy a kormány rendelkezéseinek segítségével, ha lehet, azok kijátszásával és megszegésével, ha kell előre megtöltsék kamraikat élélmiszerekkel s pinójkot tüzelő anyaggal. A munkásság azonban csakis arra van utalva, amit a közélémezési bizottság, illetve a város részére biztosít, mert sem anyagi képessége, sem ideje, sem összeköttetései nincsenek ahhoz, hogy a hallatlanul magas maximális árakon vagy még azokat is túllépve, megtalálja azokat a bonyodalmas utakat, amelyekkel a mai viszonyok közt egyszerre nagyobb készleteket vásárolhat magának. Így azután a szegényebb néposztályok járják napi élélmiszerebeszerzésnek egyre nehezebb kálvária-utját, nyomorogva, éhezve gyakran egészségük árán.

Teljes tudatában vagyunk annak, hogy egyrészt az Európa-szerte felmerült általános okok, másrészt nálunk Magyarországon a kormány tehetetlen s a városi lakossággal szemben rosszindulatú élélémezési politikája nagy mértékben megnehezítik a városi hatóságok számára is a

közélémezés megfelelő és sima lebonyolítását. Tudjuk, hogy a városi hatóságoknak nemesak az általános nehézségeket, hanem azon tényezőket ellenállásait is le kell győznie, amelyeknek a közélémezés munkáját tulajdonképpen irányítani és végezni kellene. Minthogy azonban — mint mondtuk — a munkásság s a szegényebb néposztályok szenvedik végig az élélémezés nap-nap után megunduló harcát s a legjobban érzik és látják annak olyan bajait, amelyek az ellenőrző hatóság figyelmét könnyen kikerülhetik, kötelességünknek tartjuk, hogy a felmerült panaszokat Polgármester ur tudomására hozzuk, előterjesztve a bajok lehető megszüntetésére irányuló kívánalmainkat is.

I. A hatósági ellátás legkeservebb oldalára a közélémezési vállalat üzletei előtt nap-nap után folyatódó küzdelem. A munkától elcsigázott, sokdolgu, nagy családu asszonyok, ha nagynehezen már tustek a különböző élélmiszeregyek megszerzésének utvesztőin, kora hajnaltól gyakran délig lótnak-futnak, várakoznak, tolonganak, holtra fáradnak, átfáznak, megáznak, amíg családjuknak egy kevés tejet, zsírt és kenyert tudnak szerezni. A tél beálltával ezek az állapotok már teljesen türethetlenné lesznek. A nagy hidegben, szélben, esőben, hóban az üzletek előtt órák hosszat való várakozást sok asszonynak, sőt férfinek is a háboru nyomorúságától s az éhségtől megviselt szervezete képtelen lesz elviselni. Ha a helyzet nem változik, sokaknak életébe kerülhet a tej- vagy zsirbevásárlás.

E szenvedések és fáradságok mellett a mai viszonyok között a szegényebb osztályok végeredményében drágábban is jutnak elsőrendű élélmicikkeikhez, mint azok, akiknek módjában állott nagyobb mennyiséget előre beszerezni. Mert hiszen a sok várakozással és szaladgálással gyakran munkaidőjük felét eltöltik s így az egy liter tej s 20 deka zsir árához hozzászámítandó még nap-számjuk felének az elvesztése. Hogy a rengeteg munkaidővesztés különösen a mai háborus munkáshiány idejében a közélé-

mezésre is nagy közgazdasági hátrányt jelent, azt felesleges hangsúlyoznunk.

Ki kell még emelnünk e helyütt, hogy az élélmiszervezetek elé állított egy-két rendőr jelenléte, akk képtelenek kellő tapintattal és megértéssel eljárni s hivatusukat itt is csak a rendnek minél erősebb és gorombább eszközökkel való fentartásában látják, ezen állapotok javításához semmivel sem járul hozzá.

Véleményünk szerint e kérdés egyedül lehető megoldása az élélmiszervezetek túlzott centarlizálásának megszüntetésében s megfelelő számú s a város különböző részein elhelyezett fióküzletek felállításában rejlik. Számításunk szerint jelenleg a tejnek legalább még négy s a zsirnak legalább három helyen való árusítása volna szükséges. Ennek megtörténte nélkül pusztán rendőri jellegű intézkedések a helyzeten nem segíthetnek.

II. Gyakran megtörténi, hogy amikor sok fáradság és tülekedés után sikerült a várakozónak a közélémezés üzletébe bejutni, üres kézzel kell onnan távoznia, mert a keresett cikk már elfogyott. Ez első sorban a tej- és kenyérárusításnál szokott megtörténni. Az, hogy tejet reggel 9 órára már egy üzletben sem lehet kapni, köztudomású. Számos esetet tudunk azonban arra is, hogy a város nagy részében egyáltalán nem lehetett kenyérhez jutni. — Megtörténi, hogy a város egyik részében a kenyér elfogyott, míg a másik negyedében megmaradt. Amde a Vöröstemplom közelében lakó családokra, ha a környékbeli üzletekben nincs kenyér, gyenge vigasz az, hogy — mint másnap megtudják — a Zsolozsánka-kapu környékén volt kenyér, mert hiszen lehetetlen a város minden üzletét végigjárniok. A kenyérmizériák megszüntetése végett a városi kenyérgyár üzemének fokozása s a kenyérmennyiségnek az eddigi tapasztalatok alapján arányosabb elosztása szükséges, míg a tejhianyban csak nagyobb mennyiségű tej kikötése s a felesleges tejfogyasztás elleni erőlyes intézkedések segíthetnének.

A lisztkereskedések legnagyobb része szombaton zárva van. Már pedig sok szegény embernek nincs ideje, de — tekintettel a szombati fizetésekre — első sorban pénze sem ahhoz, hogy másnap szükeletét már pénteken beszerezze. Vasárnapra pedig a heti kenyéregyek érvénytelenek. Így azután

sok család szombaton nem jut lisztkeze s emellett eszik egy napi lisztadagjától, ami a főbb élelmiszer túrheteren drágasága és hiánya miatt kétszeres súlytal esik latba. Azt hisszük, hogy ha a dohánytőzsdék tulajdonosai kötelezhetők üzletük mindennapi nyilvántartására, tekintet nélkül felekezettükre, a hatóságnak módjában állama ugyanezt elérni a sokkalta fontosabb szükségleteket szolgáló lisztüzleteknél is.

A cukorhiány is egyre súlyosabban érezteti hatását. A városi cukorelárusítás rövid életű volt, a kereskedők pedig a birtokukban levő cukrot visszatartják. — Petroleumot, ami tipikusan a szegény embernek nélkülözhetetlen cikke, alig lehet kapni. A tél közeledtével mind időszerűbbé válik a tüzelő anyag kérdése is, mert ma városunkban magánaton lehetetlen fát és szenet kapni. Mind e tereken sürgős intézkedések szükségesek.

III. Külön ki kell térnünk a háborunk azokra a parasitáira, akik nem elégszenek meg a háborus viszonyok fokozott nyereségével, hanem a lakosság táplálkozásának s egészségének rovására, piszkos uzsorát üznek. A visszaélések az apróbb szabálytalanságoktól a legsúlyosabbakig fokozódnak. A lisztüzletekben a kereszám fölül dekákat nem mérnek ki s csak így érthető, hogy az ismerősök számára mindig akad jegy nélkül is kenyér és liszt. A maximális árakat túlhajóák vagy nyiltan, vagy a legkülönbözőbb árutakon. A súlyra maximált cikkeket — pl. a gyümölcsöt — darabszámra árusítják, a cukor, kávé eladását más árak vásárlásához kötik, a keresettebb árakat visszatartják, csak a jobb vevőknek adják. A szegényebb osztályok, sajnos, nem igen szerepelhetnek e jobb vevők között. A maximális árak túllépése annál könnyebb, mert az egyszerűbb emberek nem tudják a sokféle árut s azoknak időnkénti változását fejben tartani s a fizetésekkel végzett osztásokat s összehadásokat ellenőrizni. A piacon is tombol az uzsora s a rendőri ellenőrzés ugyszólva teljesen hiányzik.

A közönség mindennek dacára tartózkodik a feljelentésektől, mert — ezt meg kell állapítanunk — a rendőrség iránt kellő bizalommal nem viseltetik. Meg kell állapítanunk továbbá — hármily súlyosan hangzik is — hogy a közönség körében elterjedt hit a rendőrközögeknek az árusokkal való összejárás. A rendőrök passzív viselkedése a piacokon a nézetet csak megerősíti. E tekintetben igen nagy baj az is, hogy a rendőrségnek az árdragítókkal szemben hozott ítéletei nem kerülnek nyilvánosságra. A közönség, amelynek a rendőrség ítéleteiről semmi tudomása nincs, azt hiszi, hogy az árdragítókkal keztyüs kézzel bánnak s az élelmiszeruzsorasokat futni engedik. Így azután érthető a tartózkodás attól a rendőrségtől, amelyiktől a közönség eddig csak gorombaságokat, de segítséget még nem kapott.

Ha a maximális árak s azok túllépésének szigorú tilalma minden élelmiszerüzletben feltűnő helyen közzétételnek, ha a rendőrség erősebben fogná a közön-

ség pártját, ha a minél szigorubb tételeket a helyi sajtó közölné s ily módon a rendőrség meg tudná nyerni a közönség bizalmát, a hatóság a közönségben s első sorban a fevilágosodottabb és fegyelmeltebb szervezett munkásságban oly erős segítő társat kaphatna, amely ellenőrző munkáját nagyban megkönnyítené.

IV. Mindezek átgondolása után a következőkben foglaljuk a miskolczi munkásság kívánalmait:

1. Szaporítsa a város a tejszalonna- és zsirelárusító helyek számát mindaddig, amíg ezáltal az üzletek megróhanása, a nagy tolongás és tülekedés megszűnik.

2. Sürgősen kössön le a város nagyobb mennyiségű tejet, úgy, hogy legalább délig elegendő tej álljon a közönség rendelkezésére.

3. Fokozzák a kenyérgyár üzemet s szabályozza az eddigi tapasztalatok után a termelt kenyérmennyiség arányosabb elosztását.

4. Köteleztesse a lisztkereskedők — felekezettükre való tekintet nélkül arra, hogy üzleteiket szombaton is nyitva tartásuk s amennyiben az netalán keresztülvihetetlen volna, maradjanak vasárnap is érvényben a szombati üzletzárás miatt be nem váltott szelvények.

5. Köteleztesse az élelmiszerelárusítással foglalkozó kereskedők arra, hogy a fontosabb cikkek árát kirakatokban s üzleteikben feltűnő helyen állandóan kifüggeszessék.

6. Utasítsák a rendőrség a piacok hatóságos ellenőrzésére, nagyobb erőlyre az élelmiszeruzsorasokkal és nagyobb szelvésségre a közönséggel szemben.

7. Történjék megfelelő gondoskodás arról, hogy az élelmiszeruzsorasok ellen hozott ítéletek nyilvánosságra kerüljenek. — Amennyiben az ítéletnek az elítelt költségért való hírlapi közzétételét a jogerő hiánya megakadályozná, informálja a város megfelelő módon a helyi sajtót. A nem jogerős ítéleteknek a helyi sajtóban való közlése sajtórendőri szabályokba nem ütközik és érdekebb törvényszéki esetek közlésre általános szokás. Már pedig az élelmiszerhiány ellen hozott ítéletek legalább annyira érdeklik a közönséget, mint a lopások vagy testi sértésekről folyó esküdszéki tárgyalások.

8. Biztosítsa a város a szegényebb néposztályok tüzelő anyaggal való ellátását oly módon, hogy a vagyonosabbak a város szenét és fáját ne vehessék igénybe. A beszerzendő tüzelő anyag elosztására vonatkozólag javasoljuk, hogy egy-egy család szén-szükséglete legalább havonként öt métermázsában állapíttassék meg és a mennyiség — tekintettel a gyakori fuvarozás nehézségeire — egyszerre elszállítható legyen. Gondoskodják továbbá a város az elfuvarozás lehetőségéről.

Tekintettel végül arra, hogy jelen javaslataink a mai állapotokhoz épülnek s a viszonyok változásával újabb és újabb intézkedések szükségére merül fel, méltóztatásuk odahatni, hogy a szervezett munkásság képviselői és a közéleti bizottság között szorosabb kapcsolat létesüljön s panaszokat és javaslatainkat mindenkor közvetlenül előterjeszthes-sük a közéleti bizottságnak.

Meg vagyunk győződve arról, hogy egy e kívánságunkkal, mint fentebbi javaslatainkkal nemcsak a munkásság, hanem az egész közéletet szolgáljuk s az eddigi tapasztalatok s Polgármester Úrnak a közéleti problémák iránti nagyfokú figyelme alapos reményt nyújtanak nekünk kívánalmaink kedvező elintézésére.

Tisztelettel:

A Miskolczi Szociáldemokrata Párt Végrehajtó Bizottsága.

Igy hangzik a memorandum, amelynek tárgyilagos hangja ellen kifogást nem lehet emelni. A munkások óhajtsái teljes mértékben jogosak, sőt annyira azok, hogy a város tanácsa már a memorandum benyújtását megelőzőleg foglalkozott a kérvényben megjelölt hiányok pótlásával és minden irányban kielégítő megoldásokat talált. Teljes elismeréssel vagyunk a szociáldemokrata párt végrehajtó bizottságával szemben, hogy ezekben a nehéz időkben segítségére akar szelni tanácsaival a város vezetőinek, de még fokozottabb elismerés kell, hogy illesse a város vezetőségét, mert a memorandum olvasásakor tünik csak ki igazán, milyen előrelátó a város közéleti politikája. Amit ugyanis a munkások memorandumukban kérnek, arról már napokkal előbb, sőt egyes pontokban már régebben gondoskodás történt. Így a város szaporítja az elárusító helyeket, már lekötötte a szükséges nagyobb mennyiségű tejet, állandó gondot fordít a városi kenyérgyár üzemének fejlesztésére, ami pedig a szenet és tüzelőfát illeti, erre nézve is olyan megoldást hallhatunk a szervezett munkások képviselői a keddi közgyűlésen, amely bizonyára minden igényüket kielégíti.

Amit a memorandum az élelmiszeruzsora büntetéséről mond, azt mi is aláírjuk. Sajtani kell minden manipulációt és nyilvánosságra kell hozni az élelmiszeruzsorasok neveit. De úgy tudjuk, ez eddig is minden esetben megtörtént. A rendőrség szigorúan itélkezik és a jogerős ítéletek a lapok útján nyilvánosságra kerülnek. Am magának a közönségnek kell segédkeznie az e fajta kihágások leleplezésénél és ezért nem helyes, hogy a szociáldemokraták csak általánosságban mondják el panaszukat. Sokkal helyesebb volna a konkrét eseteket a rendőrségnél bejelenteni, a mely általános vádak alapján nem intézkedhetik.

Hogy a rendőrközögek a piacon vásárló közönséggel szemben igen gyakran tiszteletlenül viselkednek, ez irányban már több panaszt hallottunk, a memorandumnak ezt a részét tehát figyelmébe ajánljuk a hatóságnak.

Ami a memorandumban felsorolt egyéb óhajtsókat illeti, ezek a közéleti bizottságunknak csak technikai hibái, amelyek a lehetőséghez képest bizonyára ki fognak küszöböltetni, bár a tömegéleti szintre kizártá teszi, hogy helyenként ne forduljanak elő kisebb-nagyobb tumultusok, vagy tolongások. Amidőn megemlítjük még, hogy a szociáldemokrata párt tagjai közül épen tegnap választottak néhányszor a közéleti bizottságba, úgy véljük, hogy a város vezetőségé-

nek gyors intézkedései a memorandum átnyújtói részéről is a legnagyobb elismeréssel fognak honoráltatni.

Köszönetnyilvánítás.

Ezton is fogadják hálás köszönetünket mindazok, kik megboldogult Miklós fiunk halála alkalmából velünk érző részvételüket hozzánk juttatták. Óvja meg mindannyiukat az Egek Ura a háboru fergetegében hasonló és minden szerencsétlenségtől. Szomorú hálás szívvel

Miskolc, 1916 szept. 24.

Koszténbaum Miksa fakeskedő és családja, Vay-ut 3.

HIREK.

— **A Miskolczi Takarékpénztár új cégjegyzője.** Zoltán Ferenc, a Miskolczi Takarékpénztár eddigi főkönyvelője, az intézet igazgatóságának szombati ülésében hozott határozata folytán cégjegyzővé lépett elő. Zoltán Ferenc tíz éve van az intézetnél, szorgalmas, kiváló szakember, a közönséggel való érintkezésben előzékeny és így minden tekintetben érdemes a bizalomra, mely az előkelő pénzügyi vezetőségének sorába emeli.

— **Vámszedői állások a városnál.** Miskolczi thj. város javadalmi hivatalánál két vámszedői állásra pályázatot hirdetek. Az állással járó javadalmazás: Az első ízben 800 korona fizetés és természetben akás; afizet és a második és harmadik, ötödik és nyolcadik években 100 koronával emelkedik. Felhívom a pályázni kívánókat, hogy pályázati kérvényüket a javadalmi hivatal előadójánál (Kálvin-utca 8.) folyó évi október 5-ig személyesen nyújtsák be. Rokkant katonák előnyben részesülnek. Miskolc, 1916 szeptember 22-én, Dr. Nagy Ferenc, polgármester.

— **Menekültek hadi segélye.** A magyar. kir. pénzügyminiszternek 117.852—1916. sz. rendelete alapján felhívom azon Miskolczi városában tartózkodó erdélyrészi menekülteket, akik ott hon hadba vonult hozzátartozóik után rendes hadi segélyben részesültek, — amennyiben ezt fizetési könyvecskével, vagy más elfogadható okmányokkal igazoln tudják, — hogy összeírásuk, illetve segélyük megállapítása végett, okmányaikkal ellátva, a városi segélyügyszólyában (földszint, 71. sz.) a hivatalos órák alatt mielőbb jelentkezzenek. — Miskolc, 1916 szeptember 26. Dr. Nagy Ferenc, polgármester.

— **Feloldott zárlat.** Tudomására hozom az érdekelt közönségnek, hogy Miskolczon a ragadós száji- és körömfájás megszűnt, a 1325—rk. 1916. számú határozattal a zárlat alól feloldatott. Ezek után Miskolczon az október hó 4-én megtartandó havi vásárra hasított körmü állatok, u. m.: szarvasmarha, borjú, juh, kecske és sertés is felhajtható. Bauer, jav. hiv. főnök.

Támadásaink jól haladnak előre Nagyszebennél.

Bukarestet légi járműveink ismét bombázták.

Höfer jelentése.

Budapest, szeptember 27. (Hivatalos.) Keleti harcér: Petrozsény vidékén tegnap csak a Tulisuri-hegyen jutottunk a románokkal harcra érintkezésbe. Nagyszebennél a harcok reánk nézve kedvezően folynak.

Erdély keleti hadszínterén biztosító csapataink több ponton harcban állnak a románokkal. Kőrliabától északra és a Ludowa

vidékén orosz előretöréseket vertünk vissza. Tovább északra nincs jelentősebb esemény.

Olasz harcér: Nincsenek nagyobb harcok.

A Karszt-fensíkon állásrészaink időnként erős tüzéségi és aknavető tűz alatt állnak.

Délkeleti harcér: A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

Német jelentés.

Berlin, szeptember 27. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati harcér: Ruprecht bajor trónörökös hadseregportja: A Sommetól északra a csata folytatása tegnap ismét szerfelett erős tüzéségi és elkeseredett gyalogsági harcokra vezetett. Thiepvalnál az arevonal előretörése elvészett. Courcellette mindkét oldalán többszörös veszteségteljes visszaveretése után végül az ellenség teret nyert. Ettől keletre visszautasított az ellenség támadása. Az ellenség szeptember huszonötödiki sikerét Goudecourt falu megszállásán kívül nem használhatta ki. Heves támadásait Lesboen és Morvától bezárólag Bouchavesnestől délre elterjedt harcvonalra, részben kézi tusában véresen visszavertük. Commetól délre, Vermandovillersnél és Chaulnesnél francia kézi gránáttámadások megghiúsultak. Sommenál hat ellenséges repülőgépet, a Champagneban ezenfelül tegnap még egyet lelőttünk.

Keleti harcér: Lipót bajor

herceg, vezértábornagy hadseregportja: A helyzet változatlan.

Károly főherceg, lovassági tábornok hadseregportja: A Kárpátoktól északra nem volt jelentősebb esemény. A Ludowa-szakaszon lefolyt újabb harcok az ellenség veszteségteljes kudarcaival végződtek ismét.

Erdélyi harcér: Nagyszebennél lefolyt támadásaink jól haladnak előre.

Balkáni harcér: Mackensen vezértábornagy hadseregportja: Légihajók és repülőgépek támadásait Bukarestre megismételték.

Macedóniai arevonal: Szeptember huszonötödikén a Preszbától keletre újabb előnyöket kiérdemeltünk. Florinától keletre ellenséges támadásokat visszautasítottunk. Tegnap a bolgár csapatok Kamakalammál a támadásukra készülő ellenség ellen előretörték; visszavetették és üldözték őket. Két ágyút, több gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltak.

Ludendorff, tábornok.

A görög helyzet.

Páris, szeptember 27. A Havasügynökség jelenti: Konstantin király a királyi palotába megérkezett. A király azonnal magához kérte a miniszterelnököt és a tengerészeti minisztert, akikkel görög kormány körtáviratot küldte ügyminisztert fogadta. A minisztertanácsot estére hívták össze.

Berlin, szeptember 27. A Deutsche Tageblatt jelenti: A görög kormány körtáviratot küldött szét, amelyben rámutat arra, hogy az angol-francia cenzura következtében nincsen abban a helyzetben, hogy az Athénból származó tviratokat felülvizsgálja, ezért nem is vállal azokért felelősséget.

Hága, szeptember 27. A Daily Mail jelenti Athénból: A szerbek a Monasztirtól keletre fekvő hegyeken támadják a bolgár védővonalakat.

Tűz alatt tartjuk a Csernavoda-Konstanza-i vonalat.

Lugano, szeptember 27. Milánói lapok jelentik Bukarestből: A Csernavoda-Konstanza-i vonalat az ellenség nehéz tüzéségi tűz alatt tartja.

A finnországi helyzet.

Stockholm, szeptember 27. Finnországban a hangulat rendkívül izgatott. A határ átlépését megnehezítették. Keniben az orosz katonák bombamerényeket kísértek meg a katonai raktárak ellen.

A Bremen megérkezett Amerikába.

Budapest, szeptember 27. Brémából jelentik: New-London költője előtt befutásra vár a Bremen német kereskedelmi tenger-alattjáró. A brémai hajóstársaságot, amelynek a Bremen tulajdona, kérdésekkel ostromolják, de a társaság megtagad minden felvilágosítást a hajó rakományáról

és tonnantartalmáról. A brémai lapok hasábos cikkeket írnak a Bremenről és ünneplik annak parancsnokát és legénységét.

Berlin, szeptember 27. Ideérkező jelentések megerősítik a hírt, hogy a Bremen megérkezett Amerikába.

Berlin, szeptember 27. A Bremen nemsokára a Deutschland megérkezése után futott ki Brémából. A hajó 65 méter hosszú és 8,10 széles; vízkiszorítása 1900 1900 tonna. A rakomány nagyrészt festékanyagból és gyógyszerekből áll.

Beváltják a kettévágott kétkoronásokat.

Bécs, szeptember 27. Az osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén azt a határozatot hozták hogy a kettévágott papír kétkoronásokat teljes értékükben beváltják. Ilyeneket azonban a közönség nem tartozik elfogadni.

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 27. A képviselőház mai ülésében folytatta a kormány a kivételes hatalom igénybevételéről szóló miniszterelnöki jelentés tárgyalását. Beöthy Pál elnök háromnegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki bejelentések után áttértek a napirendre.

Gróf Károlyi Mihály szóval fel. Élesen bírálja a kormány ténykedését a közlelmezés ellátása körül. Az a kérdés, hogy tudjuk-e készletünket és termelésünket arányosan felosztani. Ez a közlelmezés ellátásának leglényegesebb feladata. A központi hatalmak helyzete olyan, mint egy körülzárt vár és a legfontosabb teendő most a meglévő készletet arányosan felosztani. Mi vagyunk a központi hatalmak éléskamrája és a mi exportunkból látják el nagyrészt a szövetségesek élelmezését. Dacára, hogy Németországban sokkal kisebb a mezőgazdasági termelés, ott olcsóbban szervezik és intézik a közlelmezést. A magyar kormány rendkívüli hatalmat élvez, módjában van rendszabályokat fogantatni a közlelmezés helyes ellátására és a féltelen uszora meggátolására, de ezt elmulasztja. Követeli, hogy a sajtót a közlelmezési kérdések tárgyalásánál ne cenzurázzák. Követeli a választójog kiterjesztését. Kérdi, hogy hozzájárul-e a kormány, hogy a közlelmezés kérdését zárlásban tárgyalják.

Utána Pallavicini György örgróf szóval fel. A zsirtalam napokat a magánosokra is ki kell terjeszteni. A felnőtt emberek tejszükségletéről való gondoskodás másodrendű mindaddig, míg a gyermekek tejszükséglete biztosítva nincs. A Hadi Terményt később alapították. Nem a vezetékben, hanem az egymással ellentmondó kormányrendeletekben van a hiba. A javaslatot nem veszi tudomásul.

Ammonyi Albert örömmel konstatálja, hogy ebben a vitában végre a tulajdon is felszólal. Magyarország nvertermelő ország és nem lehet firmi, hogy nálunk az élelmiszeik ára nagyobb legyen, mint Németországban. Helyes, hogy a kormány külön élelmezési szervezetet készít fel-

állítani. Beszél a csecsemő- és az anyavédelemről s a jelentést nem veszi tudomásul.

Polónyi Géza a galíciai menekültekről beszél, majd a cseh internáltak mulatozásairól beszél.

A vitát 2 órakor félbeszakítják. Délután 4 órakor folytatják.

Juriga Nándor az élelmiszerhiányról beszél. Hangoztatja, hogy a kenyér beszerzése egyre fenyegetőbbé válik, amelynek a gazdasági szervezetlenségünk az oka. Az emberek éhen sorvadnak. Nagy zaj és ellentmondások.

Tisza István gróf közbeszól. Senki sem marad éhen! Micsoda beszéd ez! Nem hazafias dolog ilyenről beszélni.

Juriga folytatja beszédét: Meglehet, hogy erős kifejezést használt, de meggyőződését nem titkolhatja el. Sürgős és erőlyes intézkedést követel.

A vitát megszakítják. Attérnek az interpellációkra.

Harkányi kereskedelemügyi miniszter reflektál Eszterházy Mór gróf két régi interpellációjára a hadi munkás díjazása kérdésében.

Eszterházy viszonzválasza után a Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Polónyi Géza a fővárosnát történt visszaéléseket teszi szóvá és élesen bírálja a főváros háztartását. A visszaélések miatt a polgármestert és a tanácsot támadja.

Pető Sándor személyes kérdésben szólal fel.

Barabás Béla az 50 éven felüli népfelkelőknek a hadseregéből való elbocsátásának tárgyában interpellál. Kifejti hogy a magyar Vörös-Kereszt kórházak ellenőrzését a közös hadsereg látja el.

Hazay honvédelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy az 50 évet meg nem haladott és a hadseregbe belépett népfelkelőket csak a király bocsáthatja el. A háború alatt belépettek pedig egyáltalán nem bocsáthatnak el. A 43-50 évesek nem alkalmazhatnak az arevonalon, csak a hadtápvonalakon. A hadvezetőség a törvényeknek ezt a rendelkezését teljesen respektálja. A Vörös-Kereszt nem hozzá tartozik. Azt hallotta, hogy az ellenőrzést vegyes bizottság végzi.

Barabás nem veszi tudomásul a választ. A miniszter nem felel arra, hogy igaz-e az, hogy a népfelkelői korhatárt 50 éven felül ki akarják tolni.

Hazay miniszter kijelenti, hogy a kormánynak ez nincsen szándékában.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Sümegei Vilmos az erdélyi iskolák megnyitásáról beszél.

Jankovich kultuszminiszter megnyugtatólag válaszol.

Nagy Vincze több katonai kérdésben szólal fel. Többek között azt hozza fel, hogy a honvédségnél a harcateren német szolgálati nyelv van bevezetve.

Tisza István gróf, miniszterelnök: A felhozott sérelmek hihetetlenek. A kormány ében örködik, hogy egyforma emberanyag vétessék igénybe. Különböző csapatok keverednek össze. A szolgálati beosztás is meg van állapítva. Főcél az ellenség megverése. Ha hibák történtek, azokat illetékes helyen be kell jelenteni és nem hármás interpelláció-

Van előterjeszteni, amelyek nem tartoznak.

Nagy Vince visszautasítja a lekezdő hangot, mire a Ház tudomásul veszi a miniszterelnök válaszáat.

Az ülés vége éjjel 12 órakor.

A „Koch“-féle Európa rendszerű

szabás és varrás első tanfolyamát október 1-én megnyitom

Kun József-utca 64. sz. alatti varrodámban.

Tandij — 3 heti szabástanfolyam — 20 korona. Különórás 1 heti tanfolyam 30 korona. Villamos megálló a Jenei-gyárnál. Beiratkozási idő mindennap délelőtt 10—12-ig, délután 3—5 óráig.

Lobermayer Józsefné.

— **Kazánfűtői tanfolyam** nyílik meg a miskolczi m. kir. állami fémipari szakiskolában (Csabai-kapu 17. sz.) folyó évi október hó 9-én és november 26-ig tart. Ez a tanfolyam azok számára való, kik a különféle szerkezetű lokomobil- és stabilgőzkazánok kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati szakképzettséget óhajtják megszerezni. A tanfolyamra csupán a 16. életévüket betöltött egyének vétetnek fel és pedig: önálló lakatosok, kovácsok s egyéb fémiparosok és ezek segédei, valamint kazánfűtő gyakornokok és a kazánfűtőnek készülő, irni-olvasni tudó egyének, rokkant katonák és kivételes esetekben nők is. Az elméleti órák hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken este 7—9 óráig, a gyakorlati órák pedig vasárnap délelőtt 9—12 óráig tartanak. Beiratkozni 6 korona beiratási díj és az Ipariskolai általános segélyalap javára 2 korona, tehát összesen 8 korona lefizetése mellett a m. kir. állami fémipari szakiskola igazgatóságánál (Csabai-kapu 17.) hétköznapokon este 5—7 óráig és vasárnap délelőtt 9—11 óráig lehet. A rokkant katonák a beiratásnál semmit sem fizetnek. A felvételre jelentkező munkások igazolni tartoznak (munkakönyvvel vagy a munkaadó által kiállított bizonyítvánnyal), hogy kinél és mely szakmában dolgoznak. Azok, akik a tanfolyamot végig hallgatják és eredményes vizsgát tesznek, a gőzkazánok kezelésére törvényesen feljogosító bizonyítványt kapnak és ennek alapján tovább hallgathatják a lokomobil- és stabilgőzgépezési tanfolyamot is. A vizsga díja 6 korona és bizonyítványra 1 koronás bélyeg kell. Azoknak a rokkant katonáknak, akik törvény alapján igényvel bírnak ellátásra, ugy a vizsgadíjat, mint a bélyegilletékes a m. kir. rokkantügyi hivatal fizeti.

— **Talált tárgyak a rendőrségen.** Folyó hó 20-án hivatalomhoz a következő talált tárgyak szolgáltatottak be: 1. Horváth Sándor nevére szóló levelező-könyv, 1 kékre zománcozott kétfülű vajling egy másfél literes kékre zománcozott csupor, 2 darab fedő, egy ivócsupor, egy fakanál, egy

Kiadja: **Hoványi Kornél.**

levesszedő kanál, egy doboz frank kávé, két papirstancliban egy-egy félkilo liszt, többfajta felső női ruha és több fajta alsó és felső gyermekruha. Felhívom a károsultakat, hogy a talált tárgyat kellő igazolás után hivatalomná átveheti. Miskolc, 1916 szeptember 20. Dr. Rimóczy, rendőrfőkapitány.

Az erdélyi menekülők marhaállományának eladása.

Az erdélyi menekültek marhaállományának értékesítése ügyében a Borsodvármegyei Gazdasági Felügyelőség az alábbi értesítést kapta a nagyváradi miniszteri kirendeltségtől:

A hadi állatátvételi bizottság által Erdélyben megvett ökor, tehén, üsző, bivaly és juh szeptember 2-től Nagyváradon, a Kolozsvári uton, a vám előtti legelőn felállított vásártéren fog eladni.

Az eladást teljesítő bizottságnaponként ott a helyszínen délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig működik.

Az állatok osztályozva, kiloszámmra, megszabott áron adatnak el.

Az eladások készpénzfizetés és a jószág azonnali átvétele mellett fognak eszközöltetni és csakis gazdáknak, közvetítő kizárásával, lesz joguk vásárolni. Eladások kisebb-nagyobb csoportban, de egyenkint is eszközöltetnek.

Az állatok legkisebb ára:

I. osztályú ökörért kilogrammonként 4.50 K, II. osztályúért 4.— K, III. osztályúért 3.50 K.

I. osztályú tehénért kilogrammonként 4.— K, II. osztályúért 3.— K, III. osztályúért 3.— K.

Növendék jószágért: Tinó 3.— K, Üsző 2.50 K.

Bivalyokért: 1 koronával fenti árnál olcsóbban.

Juhokért: Egyre-másra kilogrammonként 3.50 K.

Gazdáknak községi bizonyítvánnyal kell magukat igazolni.

Vasuti elszállításához kocsik a lehetőséghez képest adatnak.

Erről a borsodvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség a vásárolni szándókozókat ezuttal értesíti.

Apró hirdetések.

10 szög 80 fillér, minden további szög 6 fillér.

Apróhirdetéseket csak előleges fizetés mellett közlünk.

Gyors- és gépirási tanfolyam. Különböző rendszerű írógépek. Illés, Templom-utca 5. 300

Butorozott szoba lift használatl, fűtéssel, világítással, kiszolgálással kiadó Széchenyi-utca 35. sz. III. e. 2. a. 610

Egy öt éves kitűnően belovagolt tiszti hátszló, herélt, eladó. Cim: Eger, Rózsa-u. 8. sz. 604

Egy sárga fedeles hintó, egy egyes és egy kettes fedéres **lapos kocs**i és két **kolesz-koc**s*i* jutányos áron azonnal eladó Kajtalin-utca 5. sz. a. 595

APOLLO

uagy mozgószínház (WEIDLICH-PALOTA).
TELEFON 8-15.

Szeptember 27-én és 28-án:

Berugtam én rettenetesen
Kacagató vigjáték 1 felvonásban.

NANA.

Szenzációs érdekesítő amerikai dráma 3 felvonásban.

Rendes helyárak.

Előadások kezdete: d. u. fél 7 és este 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3, 5, 7 és este 9 órakor.

Uj étkezési rendszer a Lukács-étteremben.

„Tiszti vacsorák“

Étlap szerint 3 korona.

„5 koronás Tableó“
Ebéd: Egy leves, egy főzelék egy szelet sülttel és tészta. — Este változó vacsora. — Étlap szerint.

„2.50 filléres Menü“

Egy leves, egy főzelék egy szelet hússal és tészta.

LUKACS-ÉTTEREM.

Ha izzad vagy fel van törve a lába használjon

Mars-Crém

84 fillérért kapható

a

„Kigyó“

patikában.

Uránia

nagy mozgószínház

Szeptember 27-én és 28-án:

Titkos küldetés.

Kalandor történet 3 felvonásban.

Művészvér.

Dramai életkép 3 felvonásban.

Rendes helyárak.

Az előadások kezdete: Hétköznap délután fél 7 és este 9-kor. Vasár- és ünnepnap d. u. 3, 5, 7 és este 9 órakor

Fogház és szaktanács teljesen ingyen. Fogszorjavítások — saját laboratóriumomban — 3 óra alatt elkészülnek.

Platina- és aranykoronák, aranyhidak, csapfogak, kaucsuk- és aranylemezes fogszorok, valamint arany-, ezüst- és cement-tömések, jótállás mellett, mérsékelt áron készülnek

MÉSZÁROS GYŐZŐ

vizsgázott fogtechnikus

modernül felszerelt aseptikus műtermében Miskolczon, Csabai-kapu 2. sz., Mindszenti templom mellett. Telefon 406.

Rokkant katonákat

(8—10-et) állandó alkalmazásra 3—5 korona keresettel miskolcziakat, borsodmegyeieket ujságárusításra felvesz **Groszman Jágó Üzlete Sötétkapu.**

Uj temetkezési Intézet.

Van szerencsénk Miskolc város és vidéke nagyérdemű gyászoló közönségnek tudomására hozni, hogy Miskolczon, Széchenyi-utca 16. sz. alatt (a Sötétkapu mellett) és Széchenyi-u. 82. sz. alatt a Rác-palotában egy a mai kor igényeinek megfelelő „Gondviselés“

temetkezési intézetet

nyitottunk, ahol is raktáron tartunk érc- és fakoporsókat, sírkoszorúkat és mindenféle temetkezési kellékeket.

Elvállalunk temetéseket a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben. A koporsók árai jutányosak, mivel azok saját műhelyünkben készülnek.

Elvállaljuk a harctéren elesett hősök exhumálását és hazaszállítását; ehhez érc- és fakoporsók ércbetétekkel a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Turóczy és Társa

„Gondviselés“ temetkezési intézete. Miskolc, Széchenyi-utca 16. és 82. szám.

Szeptember 24-étől szeptember 30-áig bezárólag

este fél 9 órától reggel 7 óráig

Kigyó

(Széchenyi-utca és Kazinczy-utcai sarok),

Szent Erzsébet

(Vörösmarty-utca),

Arany Szarvas

(Erzsébet-tér)

gyógyszertárak

tartanak éjjeli szolgálatot.

Nyomatott: Klein és Ludvig könyv nyomdájában, Miskolczon.